

INSTRUKTION FÖR FÖRENINGSGRANSKARE

Denna instruktion är fastställd av HSB Norrs föreningsstämma.

Uppdraget

Organet föreningsgranskare är inrättat i syfte att bidra till att den kooperativa särarten lyfts. Föreningen ska vid stämman utse föreningsgranskare. Föreningsgranskare är till skillnad mot revisor inte ett lagbundet krav utan ett tillägg inom HSB enligt stadgarna och HSBs kod för föreningsstyrning. Föreningsgranskarens uppgift är att översiktligt granska medlemmarnas rätt till insyn och inflytande i föreningen. Granskningen ska ta sin utgångspunkt i Koden och föreningsstyrningsrapporten. Föreningsgranskaren ska i sitt uppdrag begränsa sin insats med hänsyn till såväl verksamhetens omfattning och uppdrag samt vad som granskas av föreningens revisor. Vid uppdragets genomförande kommer föreningsgranskaren att få ta del av och kunskap om aktuella frågor, men ska inte påverka eller bli en del av beslutsprocessen.

Föreningsstämman utser föreningsgranskare. I HSB Norr föreslås valberedningens ordförande även inneha rollen föreningsgranskare.

Relation till styrelse, ledning och revisorer

Föreningsgranskarna arbetar på uppdrag av föreningsstämman, och lämnar till denna en rapport från sin granskning.

Till ledning och styrelsen ska föreningsgranskaren senast den 1 februari lämna sin granskningsrapport. Ledning och styrelse ska beredas möjlighet att till föreningsgranskaren lämna sin syn på innehållet i granskningsrapporten.

Om så är föranlett ska föreningsgranskaren till ledning och styrelse även lämna förslag på förbättringar i organisation, arbetssätt med mera, speciellt med fokus på förbättrad föreningsdemokrati, insyn och inflytande för medlemmarna. Detta sker i så fall i en särskild skrivelse vars innehåll inte måste ingå i granskningsrapporten till föreningsstämman.

Koden anger att styrelsen ska se till att föreningsgranskare har tillgång till relevant information om verksamheten och, om så aktualiseras, ett reglerat samarbete med externa revisorer. Föreningsgranskarens uppdrag omfattar inte de områden som ingår i yrkesrevisors granskning.

Föreningsgranskarens roll är tydligt åtskild från revisorskollegiet som har en lagreglerad tystnadsplikt att förhålla sig till vilket exempelvis innebär att revisorn kan dela vad de granskar men inte har skyldighet att dela resultatet av granskningen.

Arbetsgången stämma till stämma

Föreningsgranskaren ska senast 15 januari från ledningen kunna efterfråga en preliminär föreningsstyrningsrapport. Granskningen av föreningsstyrningsrapporten utgör den huvudsakliga delen i föreningsgranskarens uppdrag.

Före föreningsstämman ska föreningsgranskaren bereda ledningen möjlighet att lämna synpunkter på granskningsrapporten. I vad mån dessa synpunkter ska påverka den slutgiltiga utformningen av granskningsrapporten avgör föreningsgranskaren.

Föreningsgranskaren lämnar sin slutgiltiga rapport över granskningen till styrelsen som en del av det samlade materialet till föreningsstämman. Föreningsgranskaren deltar på föreningsstämman, redovisar granskningsrapporten, och är beredd att svara på frågor från föreningsstämman

Granskning av föreningsstyrningsrapporten

- Granskningen utförs huvudsakligen genom att intervjua ledning och vid behov styrelse.
- Det är inte nödvändigt att verifiera alla svar vid intervjun med granskning, men om det finns anledning att ifrågasätta riktigheten i uppgifterna, bör dessa verifieras åtminstone stickprovvis.
- Om föreningsgranskaren inte känner sig trygg kring något svar som lämnas kan denne begära kompletterande uppgifter.
- Om föreningsgranskaren trots detta inte känner sig säker i möjligheten att uttala sig i en granskningsrapport, har denne möjlighet att formulera rapporten med utgångspunkt i detta.

Övrig granskning

Föreningsgranskaren kan om så bedöms nödvändigt välja ut specifikt område att granska. Detta kan med fördel genomföras som analytisk granskning, det vill säga företrädesvis genom intervjuer och samtal. Vid behov kan resultatet av dessa styrkas med direkta granskningsåtgärder.

Observera dock att föreningsgranskaren i sitt uppdrag tydligt ska beakta sin insats med hänsyn till såväl verksamhetens omfattning, art och föreningsgranskarens uppdrag. Granskning av de områden som ligger under föreningens yrkesrevisor ska inte göras, exempelvis granskning av ekonomisk och finansiell information.

Förbättringsförslag

Det är önskvärt att föreningsgranskaren vid behov lämnar eventuella förbättringsförslag till ledningen och styrelsen. Dessa ska i första hand gälla förbättringar i demokratifrågor, den parlamentariska modellen, insyn och inflytande för medlemmar, men kan också handla om andra reflektioner kring föreningens verksamhet som granskaren gjort i fullgörandet av sitt uppdrag.

Granskningsrapporten till föreningsstämman

Föreningsgranskaren ska i god tid innan stämman, med beaktande av publiceringsdatum enligt stadgarna, lämna sin granskningsrapport. Föreningsgranskaren ska i rapporten:

- Uttala sig om föreningsstyrningsrapporten kan bedömas vara rättvisande.
- Uttala sig om väsentliga avvikelser noterade inom sitt uppdrag, dels sådana som ledningen själv iakttagit, dels sådana som föreningsgranskaren känner osäkerhet kring, eller på annat sätt vill uppmärksamma.
- Slutligt uttalande om föreningen så långt föreningsgranskaren kunnat bedöma har tillvaratagit medlemmarnas rätt till insyn och inflytande i enlighet med HSBs kod för föreningsstyrning.

För ändamålet tillhandahåller HSB Riksförbund en mall för granskningsrapport som med fördel kan nyttjas.